

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2013

Kiimingin – Jäälin vesienhoitoyhdistys on perustettu 19.4.2011. Sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena on luoda edellytyksiä vesistöjen virkistyskäytölle, ympäristön viihtyisyydelle ja luonnon monimuotoisuudelle parantamalla vesistöjen tilaa ja myöhemmin pitämällä yllä saavutettua tilaa niillä Kiimingin ja Jäälin alueilla, joilta vedet virtaavat Jäälinojan kautta Kalimenjokeen. Yhdistys rekisteröitiin 26.8.2011. Toimintavuoden päättyessä yhdistyksessä oli 92 henkilöjäsentä, neljä yhteisöjäsentä ja yksitoista kannatusjäsentä. Yhdistyksen toiminta on luonteeltaan yleishyödyllistä, eikä siihen sisälly liiketoimintaa.

Hallinto ja toiminnantarkastus

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Jäälinmajalla 25. maaliskuuta. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana toimi koko vuoden Eero Laine ja hallituksen varsinaisina jäseninä Esko Pyky, Tapani Siira ja Birger Ylisaukko-oja. Vuosikokous valitsi varsinaisiksi jäseniksi lisäksi Ismo Uuskosken ja Kari Kainuan. Vuosikokouksen valitsemina varajäseniä olivat numerojärjestyksessä 1. Juha Lumila, 2. Jari Laru, 3. Otto Moilanen, 4. Paavo Vehkomäki ja 5. Markku Vuolteeaho. Hallituksen keskuudestaan valitsemana varapuheenjohtajana toimi Ismo Uuskoski. Sihteerinä toimi Birger Ylisaukko-oja ja rahastonhoitajana Juha Käkilehto. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa.

Vuosikokouksessa toiminnantarkastajaksi valittiin Risto Lohi ja hänen varamieheksensä Heikki Airio.

Vesienhoito

Vuosikokous hyväksyi hallituksen vuodelle 2013 esittämän toimintasuunnitelman. Siihen sisältyvistä osista toteutui suunnitellulla tavalla Kalamäen kosteikon lupa, Jäälinjärven hoitokalastus, EAKR-hankkeen käynnistyminen, vesistötarkkailu, maastotietopolun suunnittelu ja päättäjäkontaktit. Hyvän ranta-asukkaan ohjeet laadittiin kommentoitavaksi niin, että ne voidaan jakaa tulevana keväänä. Aiemmin rakennettujen patojen kunnostus siirtyi huonojen kantavuusolojen vuoksi vuoden 2014 puolelle. Jäälinojan varren kosteikot eivät toteutuneet, koska maanomistajilta ei saatu suostumusta.

Kalamäen kosteikolle haettiin ja saatiin aluehallintoviraston täytäntöönpanokelpoinen lupa. Kahden kiinteistön vettymisvahingoista ei voitu tehdä sopimusta lähinnä vaikean omistustilanteen vuoksi, ja luvassa määrättiin vahingoista korvaukset. Kaikkien muiden vireillä olevien hankkeiden oikeudelliset edellytykset – maanomistajien sopimukset ja viranomaisten kannanotot – saatiin valmiiksi.

EAKR-hankkeen, "Omatoimisen vesistökunnostuksen toimintamalli", rahoitushakemus valmisteltiin, ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus antoi hakemuksesta myönteisen päätöksen. Hankkeen ohjausryhmä kokoontui kerran. Käsikirjan laadinta on aloitettu. Projektiin kuuluu testihankkeina Korteojan ja Kokkojärvenniityn kosteikot. Hankkeet tutkittiin ja suunniteltiin talkootyönä. Korteojan vesienjohtorakenteet mukaan lukien säätö- ja sulkupato toteutettiin vuoden lopulla. Vedenjohtokanavan loppuosa ja suon pinnan muotoilu tehdään lopputalvella suon jäädyttyä kyllin kantavaksi. Kokkojärvenniityn kosteikko toteutetaan niinikään lopputalvella.

Ammattikalastajat ovat todenneet, että Jäälinjärven särkikanta lisääntyy pääasiassa Jäälinojan kautta vaeltavista särkiemoista. Kutuvaellukselle nousevia särkiä pyydettiin Jäälinojan niskalta yhdistyksen rysällä runsaat 300 kiloa. Järvelle viritetty paunetti (isorysä) ei sen sijaan tuottanut toivottua tulosta. Veden lämmentyä nopeasti pyydyksen limoittuminen oli voimakasta. Paunetti oli pyynnissä vajaan kuukauden, ja sen paikkaa vaihdettiin kerran. Paunettipyynnin saaliiksi tuli noin sata kiloa. Kesän kokonaissaalis oli 440 kiloa.

Jäälinjärven tila

Aikaisempien kesien tapaan Jäälinjärveen tulevien vesien näytteitä otettiin Saarisenojasta ja Korteojasta. Lähtevän veden näytteet otettiin Jäälinojasta. Kiintoainetilanne oli edellisten kesien kaltainen. Jäälinjärveen laskeutui noin 60 prosenttia järveen tulevasta kiintoaineesta. Karkean taselaskennan mukaan kiintoainetta kertyi järveen n. 18 tonnia kuiva-aineena mitattuna. Merkittävää muutosta kiintoainekertymässä ei ole voinutkaan tapahtua. Sen sijaan positiivisia havaintoja on siitä, että pintavalutusalueille ja lietekuoppiin laskeutuu kiintoainesta.

Vedenlaatuparametrien (ravinteet ja leväbiomassa) mukaan Jäälinjärvi on rehevä. Korkeimmat ravinnepitoisuudet olivat Korteojan vedessä. Siellä fosforin kokonaismäärästä 60 prosenttia oli liukoisessa muodossa. Saarisenojassa liukoinen osuus oli puolet. Jäälinojassa taas liukoisen fosforin määrä oli pieni, joten fosfori kuluu järvessä ja aiheuttaa siellä rehevyyttä. Myös klorofyllimittaukset vahvistavat tätä kuvaa.

Limalevää oli Jäälinjärvessä menneenä kesänä vähän. Eliön käyttäytyminen on mystistä, eikä selvää selitystä katoamiselle voida osoittaa.

Heikkisentien viemärointihanke

Korteojan korkeiden ravinnepitoisuuksien vuoksi Heikkisentien alueen viemärointiä pidetään tärkeänä. Alueen asukkaat ovat kiirehtineet hanketta helpottaakseen jätevesien käsittelyä. Hankkeesta neuvoteltiin Oulun Vesi liikelaitoksen kanssa. Viemärointisuunnitelma on laadittu ja kustannukset selvitetty. Heikkisentien hanke on priorisoitu korkealle Oulun alueen haja-asutusalueiden viemärointitilastalla. Hanketta edistettiin yhteistoiminnassa Oulun Veden ja vesienhoitoyhdistyksen kesken. Hankkeen toteutumismahdollisuudet ovat hyvät.

Maastotietopolku

Kiimingin kunnan erillisrahoituksella suunniteltiin liitännäishankkeena maastotietopolku Jäälinjärven kaakkoispäästä Koiteliin. Reitin varrelta on tunnistettu yli 50 maastokohtaa, jolla on informaatioarvoa kuten luontoa, historiaa, ihmisen toimintaa ja luonnonvarojen käyttöä. Reitin Jäälin puoleinen pää on suunniteltu erityisesti koululaisten näkökulmasta. Tämä osa sijoittuu pääasiassa Oulun kaupungin alueelle. Reitti on otettu huomioon myös niissä maanomistajasopimuksissa, jotka koskevat yhdistyksen vesienhoitorakenteita. Yleisesti reitistä ei ole neuvoteltu maanomistajien kanssa. Suunnitelman toteuttamiseen pyritään löytämään taho, jonka toimintaan hanke luontevasti liittyy.

Rahoitus ja resurssit

Jäsenmaksutulojensa lisäksi yhdistys sai päättyneenä vuonna käyttöön ELY-keskuksen 5000 euron avustuksen. Jäälin suuralueen yhteistyöryhmältä yhdistys sai avustusta 438,38 euroa. Useat yksityishenkilöt antoivat yhdistykselle rahoitusavustusta jäsenmaksujensa lisäksi. Muilta osin toiminta rahoitettiin edellisen vuoden ylijäämällä. K-Supermarket Jääli on valinnut vesienhoidon pääsponsorointikohteekseen. Päättyneenä vuonna rahoitusta ei vielä tuloutettu. Oulun kaupunki ei myöntänyt yhdistykselle rahoitusta, vaikka budjetissa siihen oli varauduttu.

Maastotietopolkua varten Kiimingin kunta oli myöntänyt erillisrahoitusta 4000 euroa.

Talkoopanostus oli edelleen erittäin tärkeä resurssi. Vaikka varsinaisiin rakentamistöihin päästiin vasta aivan vuoden lopulla, talkootunteja kertyi kaikkiaan 1500. Talkoisiin osallistui 20 henkilöä.

Tunnustukset, verkottuminen ja viestintä

Yhdistys pääsi Oulun 100 tekoa –listalle. Omatoimisen vesistökuunnostuksen toimintamalli on oululainen teko nro 53.

Yhdistykseltä pyydettiin puheenvuoro valtakunnallisille vesistökuunnostuspäiville Lahteen. Yhdistys oli ehdolla valtakunnallisen vesistökuunnostuspalkinnon saajaksi. Yhdistys esittäytyi päivien ajan myös Sibeliustalon näyttelyssä.

Yhdistys esitteli toimintaansa Oulun kaupungin poliittisille päättäjille, Oulun Päivien osanottajille, OSAO:n opiskelijoille, Kellon kyläyhdistykselle ja ProAgrian hallinnoiman VYYHTI-hankkeen kyläaktiiveille sekä Oulun ympäristössä järjestetyissä seminaareissa että Jäälin vesienohitkohteissa. Lisäksi yhdistys oli esillä Koitelin metsäpäivässä ja Jäälin Soudussa. Ouluradio ja Kaleva tekivät yhdistyksestä kumpikin yhden jutun, Rantapohja neljä ja Lueppa-lehti yhden. Yhdistyksen nettisivuilla on käyty yli 12 000 kertaa kevästä 2011 alkaen.

Muiden ohella useiden viranomais- ja tutkijatahojen asiantuntijoista koostuva Kiimingin – Jäälin vesienhoitotoimikunta kokoontui kerran. Toimikunta antoi arvokasta asiantuntija-apua toiminnan suunnitteluun, ja myös rahoitusmahdollisuuksien tunnistamisessa toimikunnan asiantuntemus on ollut ensiarvoista. Vesienhoitotoimikunnan vakiokokoonpanoon kuuluu yhdistyksen edustajien lisäksi yhdeksän jäsentä.

Suomen ympäristökeskuksen ja Kellon kyläyhdistyksen kanssa käynnistetty arvottamistutkimus saatiin päätökseen.

Henkilöstö

Yhdistyksellä ei ollut henkilöstöä. Yhdistys maksoi maastotietopolun suunnittelusta yhdelle henkilölle palkkaa 320 tunnilta.

Tulevaisuudennäkymät

Yhdistys on saanut oikeudelliset edellytykset kaikkien merkittävien vesienhoitohankkeidensa toteuttamiseen. Yhdistyksellä on myös voimassa olevia rahoituspäätöksiä, mutta avustukset maksetaan vasta jälkikäteen maksuehtojen toteuduttua. Myös metsäkeskuksen rahoitusnäkymät ovat aikaisempaa paremmat, ja sen odotetaan osallistuvan mm. Kalamäen kosteikon rahoitukseen. K-Supermarket Jäälin rahoitusavustus saadaan käyttöön tarvittaessa. Julkisen rahoituksen takapainotteisen maksuaikataulun vuoksi on mahdollista, että yhdistys joutuu hankkimaan väliaikaisrahoitusta.

Yhdistys jatkaa aktiivista toimintaa Heikkisentien viemäröintihankkeen toteuttamisessa. Yhdistys selvittää myös, tarvitaanko taloliittymien toteuttamisessa ja ylläpidossa liittyjiä edustava väliorganisaatio ja millainen sen tulisi olla.

Yhteistyötä keskeisten viranomaisten, maanomistajien ja muiden toimijoiden kanssa jatketaan. Tehokasta viestintää ylläpidetään, ja asukkaiden kiinnostusta vesienhoitoon ja muihin lähiympäristön toimintoihin aktivoidaan. EAKR-hanke saatetaan päätökseen vuonna 2014, ja Kalamäen kosteikon rakentaminen käynnistetään. Hoitokalastusta jatketaan ja etsitään edelleen toimivinta kalastustapaa.

Talous

Yhdistyksen rahoitusasema oli tilivuoden päättyessä niukka ottaen huomioon, että huomattavan suuria laskuja oli tulossa. Yhdistyksen tuloslaskelma ja tase ovat liitteenä. Tulos osoittaa alijäämää 4333,38 euroa, jonka hallitus esittää kirjattavaksi voitto/tappio -tilille.

Jäälissä 29. tammikuuta 2013

Eero Laine

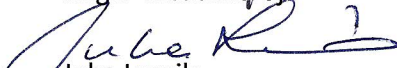

Ismo Uuskoski

29.1.2014

Esko Pyky

Birger Ylisaukko-oja

Juha Lumila

Otto Moilanen

Markku Vuolteenaho

Kari Kainua

Tapani Siira

Jari Laru

Paavo Vehkomäki

Liite: Tuloslaskelma ja tase

TILINPÄÄTÖS 2013

Tuloslaskelma 1.1. – 31.12.2013

Tulot

Jäsenmaksut	1880,00 eur
1012-tuki	80,00
Avustukset	9438,38
<u>Korkotuotot</u>	<u>20,29</u>
YHTEENSÄ	11418,67 eur

Menot

Jäsenmaksut	30,- eur
Välitön toiminta	9984,96
Kokouskulut	535,70
Ilmoituskulut	244,90
Palkkakulut	4949,49
<u>Lähdevero</u>	<u>7,00</u>
YHTEENSÄ	15752,05 eur

TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ 4333,38 eur

Tase 31.1.2013

Vastaavaa

Rahoitusomaisuus	
<u>Osuuspankin tili</u>	<u>5396,80 eur</u>
YHTEENSÄ	5396,80 eur

Vastattavaa

Pääoma vuoden alussa	9730,18 eur
<u>Tilikauden alijäämä</u>	<u>4333,38</u>
YHTEENSÄ	5396,80 eur

Menoerittely 1.1. – 31.12.2013

Hallinto ja yleiskulut	767,00 eur
Viestintä	338,95
Vesitutkimukset	713,93
Hoitokalastus	519,63
Vahinkojen arviointi	312,48
Vesienhoitorakenteet	6919,97
Maastotietopolku	4446,51
Tutkimukset	1279,60
Muut	454,88
YHTEENSÄ	15752,05 eur

Jäälissä 29. tammikuuta 2014

Eero Laine

Esko Pyky

Birger Ylisaukko-oja

Juha Lumila

Otto Moilanen

Markku Vuolteenaho

Ismo Uuskoski

Kari Kainua

Tapani Siira

Jari Laru

Paavo Vehkomäki